

28.8.2013

YM139/04/2013

Maa- ja metsätalousministeriö

Viite Lausuntopyyntö 25.7.2013, MMM025:00/2013
Hänvisning

Asia Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kiinteistönmuodostamislain ja kiinteistörekisterilain
Ärende muuttamisesta

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt ympäristöministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi kiinteistönmuodostamislain ja kiinteistörekisterilain muuttamisesta. Hallituksen esityksessä ehdotetut muutokset ovat pääosin kannatettavia. Ympäristöministeriö kiinnittää lausunnosaan huomiota muutamaan kohtaan, joilla on yhteys ympäristöministeriön toimialan tehtäviin.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kiinteistönmuodostamislain 61 a §:ä, jossa säädetään ulkopalstan lunastamisesta. Pykälään ei esityksessä sinänsä ehdoteta muutoksia siltä osin, mihin kiinteistöön ulkopalsta voidaan lunastaa. Ympäristöministeriö nostaa esille käytännössä esiintyneen tilanteen, jossa ulkopalsta olisi ollut tarkoituksenmukaisinta lunastaa osaksi valtion omistamaa aluetta tilanteessa, jossa lunastettava ulkopalsta tai osa siitä kuuluu Natura 2000 –verkostoon tai kansalliseen suojeluohjelmaan ja suojelun toteuttaminen edellyttää alueen hankkimista valtiolle. Tällaisessa tilanteessa olisi tarkoituksenmukaisinta voida lunastaa palsta tai osa siitä suoraan valtiolle, mikäli luonnonsuojelulain (1096/1996) 52 §:ssä säädetty edellytykset täyttyvät. Ympäristöministeriö esittää harvittavaksi, että säännöksen perusteluihin lisättäisiin edellä kuvattu tilanne esimerkkinä siitä, miten palstan tarkoituksenmukaista käyttöä kiinteistön yhteydessä voidaan arvioida.

Esityksessä ehdotetaan kiinteistörekisterilain 2 §:n 5 kohdan suojelualue -käsitteen muuttamista suojelualuekiinteistöksi. Ehdotus on irrallinen muusta esityksestä ja sen perustelut hyvin yleisellä tasolla. Ympäristöministeriö ei pidä tarpeellisena säännöksen nykyisen sanamuodon muuttamista, koska siitä voisi aiheutua luonnonsuojelulakiin heijastusvaikutuksia, joita ei tässä yhteydessä ole arvioitu.

Luonnonsuojelulain 21 §:n mukaan luonnonsuojelualueesta muodostetaan kiinteistö noudattaen, mitä kiinteistönmuodostamislainsa säädetään. Kiinteistönmuodostamislainsa säädetään yleisesti menettelystä kiinteistöä muodostettaessa eikä laissa säädetä erikseen luonnonsuojelualueista. Peruste luonnonsuojelualueen muodostamiseksi kiinteistöksi tulee näin ollen luonnonsuojelulaista.

Ympäristöministeriö on osana valtionhallinnon vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmaa (VATU) tehnyt ehdotuksen, jossa esitetään selvitettäväksi luonnonsuojelualueita koskevien merkintäkäytäntöjen säädöspohjan keventämistä suojelualuekiinteistön muodostamisen osalta. Luonnonsuojelulain 21 §:n säännös suojelualuekiinteistön muodostamisesta tulisi lähitulevaisuudessa aiheuttamaan luonnonsuojeluhallinnolle arviolta yli 9 miljoonan euron kustannukset, kun kaikki luonnonsuojelutarkoituksiin valtiolle hankitut alueet tullaan perustamaan suojelualueiksi. Kustannussäästöjen vuoksi ympäristöministeriö on sisällyttänyt VATU-ohjelmaan muun ohella esityksen tarkastella, olisiko mahdollista

luopua velvoitteesta muodostaa kaikista luonnonsuojelualueista suojelualuekiinteistö. Ympäristöministeriön on tarkoitus käynnistää asiaa koskeva tarkastelu kuluvin syksyn aikana.

Ympäristöministeriö esittääkin, että suojelualueiden kiinteistönmuodostukseen liittyvät säädösmuutokset tehtäisiin kokonaisuutena osana edellä mainitun, VATU-ohjelmaan perustuvaa tarkastelua. Mikäli suojelualuekiinteistöä koskeva kiinteistörekisterilain muutosta pidetään välttämättömänä tässä vaiheessa, ympäristöministeriö esittää kiinteistörekisterilain 2 §:n 5) kohtaa täsmennettäväksi seuraavasti:

5) valtion omistamalle alueelle luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla tai sitä ennen voimassa olleen lainsäädännön nojalla perustetut luonnonsuojelualueet, joista on muodostettu kiinteistö (suojelualuekiinteistö).

Kansliapäällikkö

Hannele Pokka

Hallitusneuvos

Satu Sundberg